

ΙΩΝΙΑ τον ΜΑΡΤΙΟ του 2019

Μια τετραήμερη αρχαιολογική περιήγηση

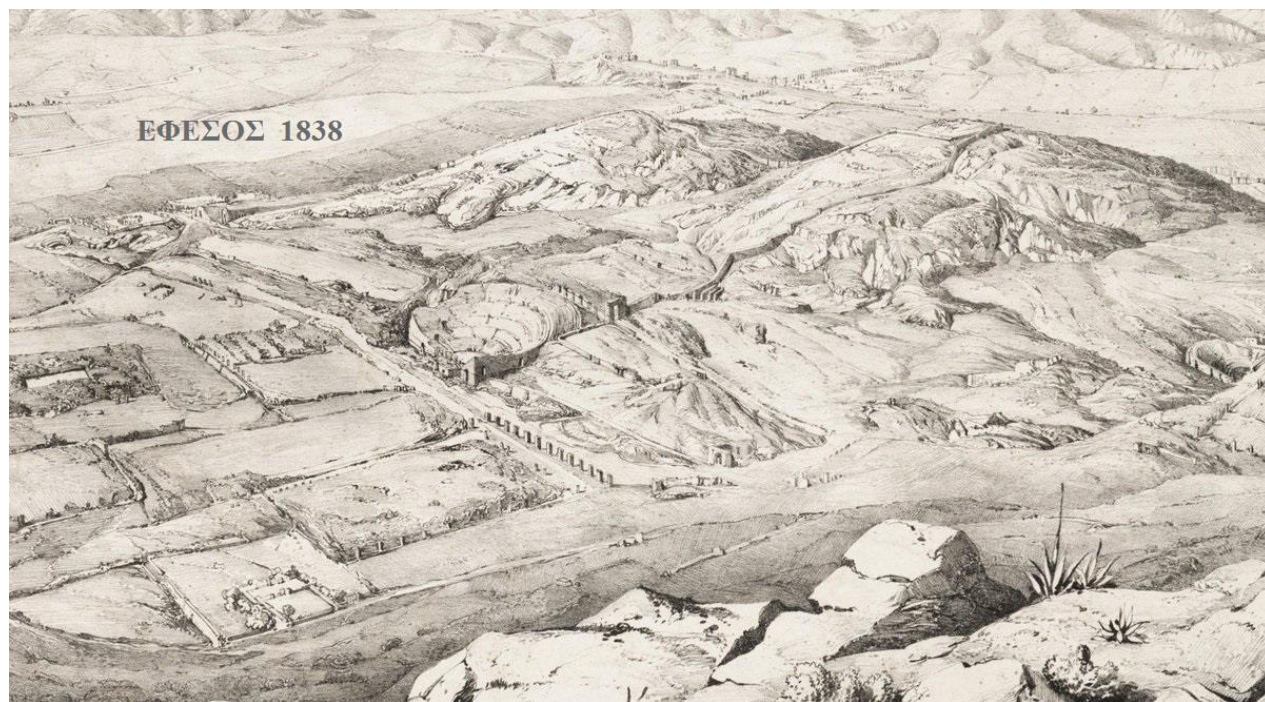
Πέμπτη νωρίς το πρωί 28/3: Αθήνα-Σάμος – Κυριακή βράδυ 31/3: Σμύρνη-Αθήνα

Ξεναγεί η Μάχη Καρανίκη. Στην Τουρκία συνοδεύει αγγλόφωνος ξεναγός

Όποιος παρακολούθησε τις φθινοπωρινές διαλέξεις για την Ιωνία, που έκανε στο Πανόραμα η Μάχη Καρανίκη, αναθέρμανε και εμπλούτισε τις γνώσεις του, έλυσε απορίες, απόλαυσε τα επιτεύγματα του μεγάλου ιωνικού πολιτισμού που αναπτύχθηκε στο Ανατολικό Αιγαίο κι ένιωσε τη λαχτάρα να περπατήσει αυτούς τους τόπους –έστω κι εάν έτυχε να τους έχει επισκεφθεί μία και δύο και τρεις φορές.

Συνήθως τέτοια εποχή ο καιρός είναι πολύ καλός, μια φορά, μάλιστα, πριν από πολλά χρόνια, κοντέψαμε να σκάσουμε από τη ζέστη με τα ελαφριά χειμωνιάτικα ρούχα. Άλλωστε ο Μάρκος Αντώνιος είχε δωρίσει τη Σάμο στη βασίλισσα Κλεοπάτρα, επειδή το νησί έχει εξαιρετικό κλίμα. Γλυκές χειμώνες με απίστευτη διαύγεια, όμορφες ανοιξιάτικες ημέρες και ξελογιάστρες νύχτες. Αλλά τα καλά ξενοδοχεία στη Σάμο ανοίγουν πριν ή μετά το Πάσχα! Οπότε, φτιάξαμε με την Εύα Βόγια ένα τολμηρό πρόγραμμα, ώστε αφενός να επισκεφθούμε τα κυριότερα αξιοθέατα της Σάμου, αφετέρου να διανυκτερεύσουμε απέναντι, όπου λειτουργούν οι περισσότερες ξενοδοχειακές μονάδες.

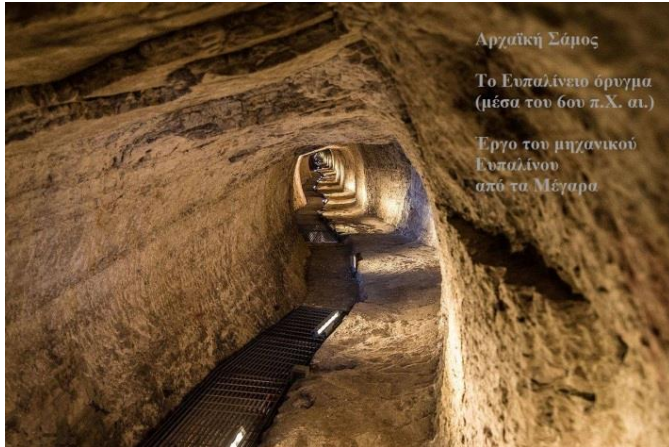
Τέτοια εποχή, αν και έχει αρχίσει η τουριστική κίνηση στην Τουρκία (όπου παραδοσιακά η 15η Μαρτίου είναι έναρξη της περιόδου), ο τουρισμός δεν είναι ακόμα σε έξαρση, κι έτσι μπορεί κανείς να περιηγηθεί με άνεση ακόμα και τους πιο προβεβλημένους αρχαιολογικούς χώρους, γιατί τα τελευταία χρόνια οι άπειροι τουρίστες ακύρωναν οποιαδήποτε δυνατότητα ξενάγησης ιδίως σε χώρους όπως η Έφεσος. Κινδυνεύουμε μόνον από μαθητικές ορδές που κατακλύζουν τις αρχαιότητες, αλλά περνούν γρήγορα και φεύγουν. Πάντως η άνοιξη είναι από κάθε άποψη ιδανική για τα αρχαιολογικά. Και η Πριήνη πάντα υπέροχη!

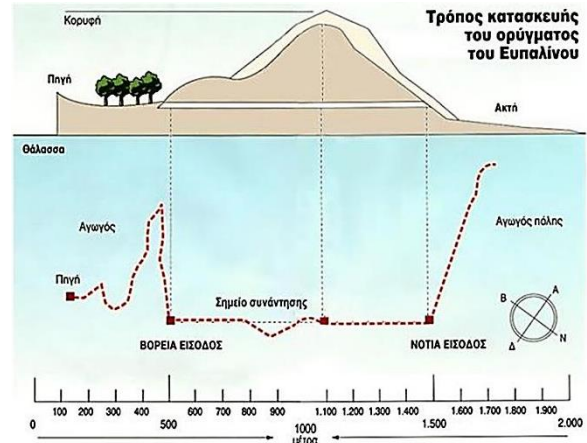
ΤΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ

ΠΕΜΠΤΗ 28/3 Η πτήση της Aegean αναχωρεί για τη Σάμο στις **7:00** το πρωί (που σημαίνει ότι πρέπει να είμαστε στο Αεροδρόμιο το αργότερο στις 6:00 για να προλάβουμε να παραδώσουμε αποσκευές). Άφιξη στη Σάμο στις 7:50 και ολόημερη ξενάγηση. Θα επισκεφθούμε το Ευπαλίνειο όρυγμα και το μικρό Αρχαιολογικό Μουσείο στο Πυθαγόρειο (την αρχαία πόλη της Σάμου) και το κεντρικό Αρχαιολογικό Μουσείο στο Βαθύ (την πρωτεύουσα του νησιού) με τα θαυμάσια έργα της γεωμετρικής μικροτεχνίας και της αρχαϊκής γλυπτικής. Το απόγευμα θα επιβιβαστούμε

σε караβάκι για να περάσουμε απέναντι στη μικρασιατική Ιωνία. Η διαδρομή Βαθύ-Κουσάντασι διαρκεί περίπου μιάμιση ώρα. Και τις τρεις νύχτες θα μείνουμε στο παραθαλάσσιο (και πολύ τουριστικό) Κουσάντασι, που βρίσκεται σε μικρή απόσταση από τους αρχαιολογικούς χώρους που θα επισκεφθούμε κι έχει πολλών ειδών μαγαζιά κι εστιατόρια –και τουλάχιστον αυτή την εποχή η τουριστική κίνηση είναι μειωμένη, όπως ήδη αναφέραμε. Ξενοδοχείο Hilton by Double Tree (τρεις διανυκτερεύσεις με πρωινό και δείπνο).

Αρχαϊκή Σάμος
Το Ευπαλίνο ορύγμα
(μέσα του 6ου π.Χ. αι.)
Έργο του μηχανικού
Ευπαλίνου
από τα Μέγαρα

Τον Ιούνιο του 2015, η Διεθνής Ένωση Σηράγγων (ITA – AITES) ανακήρυξε το Ευπαλίνο Όρυγμα «Παγκόσμιο Σηραγγολογικό Τοπόσημο» (International Tunneling Landmark). Το αξιοθαύμαστο τεχνολογικό έργο έχει περιληφθεί από το 1992 στον Κατάλογο των Μνημείων Παγκόσμιας Πολιτιστικής Κληρονομιάς της ΟΥΝΕΣΚΟ.

ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ 29/3. Ημέρα αφιερωμένη στην Έφεσο. Θα επισκεφθούμε: την αρχαία και πρωτοβυζαντινή πόλη, τα σπίτια που αποκαλύφθηκαν στο οικιστικό τμήμα και τον πελώριο ναό της Θεοτόκου (ένα γεμάτο τρίωρο), τον μοναδικό κίονα που διασώθηκε από τον υπέρλαμπρο ναό της Αρτέμιδος, το σπήλαιο των Επτά Παίδων, τον ιουστινιάνειο ναό του Αγίου Ιωάννη του Ευαγγελιστή και Θεολόγου στο βυζαντινό κάστρο του Θεολόγου / Αγιασολούκ, το Ίσα Μπέη τζαμί της εποχής των Αϊδινόγλου στα πόδια του κάστρου και το Αρχαιολογικό Μουσείο της Εφέσου στη μικρή κωμόπολη Αγιασολούκ που μετονομάστηκε Σελτζούκ. Αυτά υπολογίζουμε ότι θα μας πάρουν γύρω στις επτά ώρες μαζί με τα διαλλείματα για καφέ και ένα ελαφρύ γεύμα.

Για αργά το απόγευμα, αν υπάρχει καιρός και αντοχή, έχουμε δύο προτάσεις που θα συζητηθούν επιτόπου. Η μία είναι η επίσκεψη στο Μαυσωλείο του Αντίοχου Β΄ του Θεού της δυναστείας των Σελευκιδών, βασ. 261-246 π.Χ., (γνωστό σαν Μαυσωλείο Μπελεβί, επειδή βρίσκεται στο χωριό Μπελεβί). Είναι το δεύτερο μεγαλύτερο ελληνιστικό μαυσωλείο της Ανατολής, μετά από εκείνο του Μαυσώλου στην Αλικαρνασσό, αλλά, αν και ερειπωμένο, διατηρείται σε καλύτερη κατάσταση. Η άλλη πρόταση είναι η επίσκεψη στον γραφικό Κερκιντζέ (Şirince), το ορεινό χωριό πάνω από την Έφεσο, όπου αποτραβήχτηκε ο ελληνικός πληθυσμός του Αγιασολούκ μετά την οθωμανική κατάκτηση της περιοχής. Είναι το χωριό που διάλεξε η Διδώ Σωτηρίου για να τοποθετήσει τους πρωταγωνιστές του έργου της *Ματωμένα Χώματα* (εκείνη καταγόταν από το Αϊδίλι). Θα έχετε Σημειώσεις και για τα δύο και ανάλογα την ώρα και τη διάθεση, αλλά και τις καιρικές συνθήκες, θα αποφασίσει η ομάδα αν θα ήθελε μία ακόμα βόλτα και πού.

Έφεσος: Τμήμα του οικοδομικού τετραγώνου με τις πολυτελείς κατοικίες του 1ου - 6ου μ.Χ. αι.

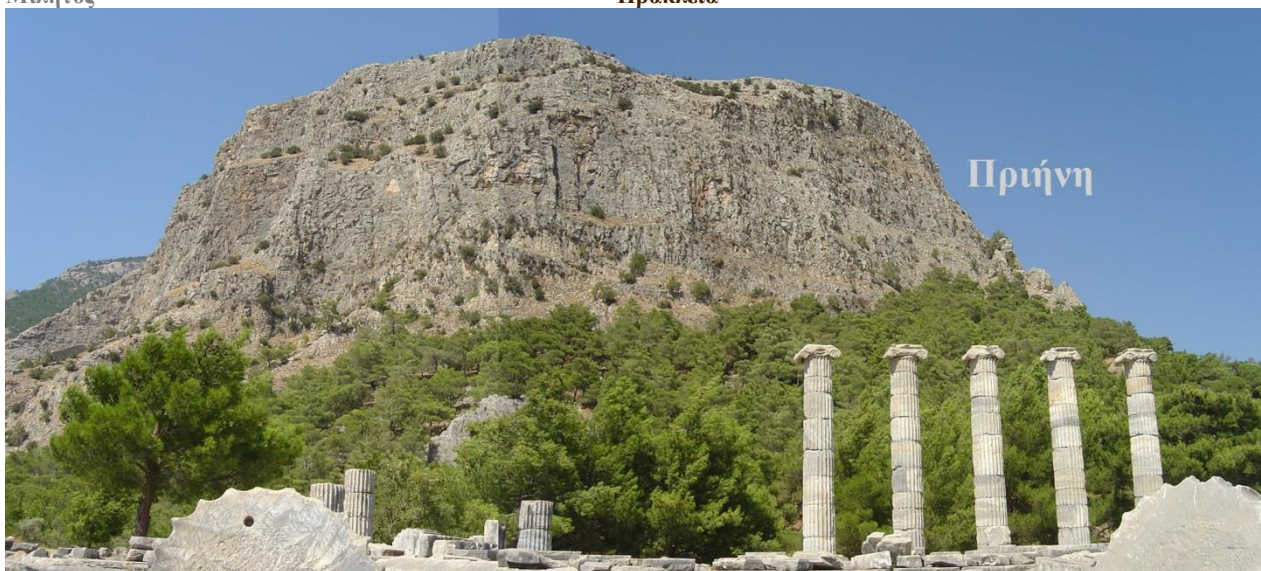
ΣΑΒΒΑΤΟ 30/3. Η Ιωνία στην κοιλάδα του ποταμού Μαιάνδρου / Büyük Menderes: Πριήνη, Μίλητος, Δίδυμα. Το απόγευμα θα εισχωρήσουμε στα ενδότερα για να φτάσουμε μέχρι τη λίμνη Μπάφα, όπου, σε ένα ήρεμο κι εντυπωσιακό τοπίο, βρίσκονται σκόρπια τα ερείπια της αρχαίας Ηράκλειας της Λάτμου στα σύνορα της Ιωνίας με την Καρία. Όλη αυτή η περιοχή μέχρι τη μισοβουλιαγμένη στα έλη Μίλητο ήταν στην αρχαιότητα ο βαθύς θαλάσσιος κόλπος, τον οποίο έκλεισε ο αδηφάγος Μαιάνδρος.

Μίλητος

Ηράκλεια

ΚΥΡΙΑΚΗ 31/3. Αναχώρηση με αποσκευές και κατεύθυνση βόρεια-βορειοανατολική. Θα ξεναγηθούμε στην αρχαία Μητρόπολη κι ύστερα, αφήνοντας για λίγο την Ιωνία, θα πάμε προς τα ενδότερα της Σμύρνης για να επισκεφθούμε τις Σάρδεις, την πρωτεύουσα της Λυδίας στις όχθες του Πακτωλού στην κοιλάδα του ποταμού Έρμου / Γκεντίζ.

Επιστρέφοντας στην Ιωνία, θα επισκεφθούμε την Τέω και θα περιηγηθούμε τη χερσόνησο της Ερυθραίας: θα περπατήσουμε στα Βουρλά, στη Σκάλα Βουρλών (αρχαίες Κλαζομενές στο Σμυρναϊκό κόλπο) και στα Αλάτσατα. Θυμίζουμε την έκδοση του Πανοράματος: *Ερυθραία. Ένας ευλογημένος μικρόκοσμος στην καρδιά της Ιωνίας* (Αθήνα 1997), όπου θα βρείτε τα πάντα.

Η πτήση της Aegean αναχωρεί στις 22:05. Πρέπει να είμαστε στο Αεροδρόμιο το αργότερο στις 20:45. Αφιξη στην Αθήνα στις 23:10.

Εγγραφές από την Τετάρτη 23/1/2019*. Τα ταξίδια του Πανοράματος οργανώνονται για τα μέλη της Πολιτιστικής Εταιρείας και τους συνδρομητές του ΑΠΑΝ. Θυμίζουμε τους βασικούς όρους: Αυστηρή τήρηση των ωραρίων και κλειστά τα κινητά τηλέφωνα σε όλη τη διάρκεια που συνυπάρχουν τα μέλη της ταξιδιωτικής ομάδας (και στο πούλμαν, στο εστιατόριο κλπ). Απαραίτητη προϋπόθεση για την επιτυχή διεξαγωγή κάθε ομαδικού ταξιδιού είναι το ομαδικό πνεύμα.

>>>>>> * Να ληφθεί υπόψη ότι αν τυχόν οριστούν οι εθνικές εκλογές για την Κυριακή 31/3, θα υποχρεωθούμε να ακυρώσουμε ή να αναβάλλουμε επ' αόριστο το τετραήμερο. Κάτι που δημιουργεί τεράστια προβλήματα σε σχέση με τις κρατήσεις που έχουμε ήδη κάνει (αεροπορικά, ξενοδοχείο, πούλμαν, караβάκι), αλλά και για το πρόγραμμα τόσο της Μάχης όσο και του τοπικού ξεναγού. Θεωρούμε όμως ότι η εγγραφή σας είναι εγγύηση για τη συμμετοχή σας, εφόσον δεν προκύψει θέμα εθνικών εκλογών και ακύρωσης του τετραήμερου. Ελπίζουμε να μην προκληθούν οι εκλογές αιφνιδιαστικά και με συνοπτικές διαδικασίες εντός Φεβρουαρίου για τον Μάρτιο. Τι άλλο να πούμε; Ζητούμε μόνο να μας βοηθήσετε ώστε να κυλήσουν ομαλά ακόμα και οι τυχόν αντιξοότητες.

Σάρδεις, 6ος π.Χ. αιώνας

Το ταξίδι έχει οργανωθεί από το Πανόραμα σε συνεργασία με το τουριστικό γραφείο Voya Travel

Θυμίζουμε ότι ο κύκλος των πέντε διαλέξεων για τη Γαλλική Επανάσταση αρχίζει το απόγευμα της Τετάρτης 30/1 με πρωινή επανάληψη την Πέμπτη 31/1. Ομιλητής ο Γιάννης Μαυρικός

Ακολουθεί «Ο αυτοκράτορας Κωνσταντίνος Πορφυρογέννητος»: κύκλος δύο διαλέξεων τον Απρίλιο. Ομιλητής ο Αθανάσιος Μαρκόπουλος

Το τετραήμερο στη Νάξο έχει προγραμματιστεί για τις 9-12 Μαΐου. Θα προηγηθούν δύο διαλέξεις.